

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : „ 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : „ 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrație, Pașagiu Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din Județe.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia : Se va adresa la AGENCY LIBRE, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30-bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a, 2 lei.
Serisoriile nefructate se refuza. — Articollii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserți și reclame, redacțiunea nu este responsabilă. (

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STRAINE.

Roma, 10 Septembrie.

După statistica oficială au fost în Roma, între 2 și 22 August, 98 de cazuri suspecți de holera, din care 42 s'au terminat cu moarte. În Troina în Sicilia, unde holera bătute cu furie, sunt turburări serioase de trei zile. S'a trimis armată într'abolo.

Sofia, 10 Septembrie.

Campania electorală s'a deschis cu un apel al comitetului central al ligii «Bulgaria sama za se» (Bulgaria pentru sine). Apelul e scris în ton foarte moderat și zice între altele : «Acum nu sunt conservatori, liberali, radicali, ci numai Bulgari, cari reclamă Bulgaria pentru Bulgari, și câte-va unelte străine, cari voesc să vină patria străinilor. Poporul să arate, că luptă pentru independență».

Londra, 10 Septembrie.

În încercarea de ieri dintre turburătorii și poliția la Mitchellstown s'au rănit numeroase persoane, între cari un avocat și un preot. În fine armata a împraștiat lumea de pe strade.

Afară de Daily News, toate foile justifică procedarea poliției din Mitchellstown, zicând că a fost necesară, ca act de legitimă apărare. Șapoi însuși Daily News recuoaște, că mulțimea a procedat agresiv. De oare-ce peste cinci-zece de agenți polițieniști au fost răniți rău prin lovituri de pietri și mulțimea era întărită direct, la acte de violență și la omor, de către oratorii meetingului poliția a fost nevoită a face uz de armele de foc. O'Brien, Dillon și alții întărită la rezistență.

Londra, 10 Septembrie.

Foile irlandeze zic, că evenimentele de ieri în Mitchellstown au fost un masacru brutal, laș și neprovocat prin nimic ; sau măcelărit oamenii nevinovați. Tot aceste fol însă laudă atacurile teribile contra poliției, luptele omerice cu ciomegele, ce cădeau pe capetele agenților polițieniști, dintre care 50 au fost rău bătuti ; mulțimea i-a urmarit până la casarmă, unde poliția a tras focuri și a ucis două persoane.

Raris, 10 Septembrie.

Cu privire la goana contra spionilor, ce se desfășoară mai ales în Toulouse de când cu încercarea de mobilizare, ziarul National face următoarele observații nemerite :

«Ar trebui într'adevăr să se facă ceva contra delirului de spionaj. Aci e un fel de nebunie, ce trebuie să ingrozască pe cineva. Această boală, de a vedea pretutindeni spioni, nu e de natură a da străinătății o idee înaltă de liniștea și calmul nostru. A alerga pe stradă după spioni, a spera să pui mâna pe ei pândind pe lângă o cetate sau o divizie mobilizată, e un ce ridicol. În numele patriotismului presa n'ar trebui să sprijinească această manie».

Paris, 10 Septembrie.

În cercurile diplomatice de aici se așteaptă, că între Franța și Anglia să se rezeleze în toamna aceasta, cestiunile privitoare la neutralizarea canalului de Suez și situația Noilor Hebride. Ambasadorul francez d. Waddington, înainte de a pleca din Londra a prezentat Cabinetului englez o Notă scurtă asupra acestui obiect. Aducerea la îndeplinire a neutralizării Canalului de Suez are să fie supravăgheată de către o comisiune internațională care va avea să fixeze și zona neutrală pe ambele coaste.

Veneția, 10 Septembrie.

Din Roma se telegrafiază către Gazzetta di Venezia, că față cu intențiunea pelerinilor de a face demonstrații în Roma cu ocaziunea jubileului Papal, acesta le-a interzis sever de a provoca cea mai mică desordine.

Viena, 10 Septembrie.

În insulele Samoa, s'au întâmplat iarăși turburări, ce au avut de urmare o nouă acțiune germană. O depeșă din Melbourne spune că escadra germană a impus regelui Malietoa o amendă mare în bani pentru că a maltrat pe niște supuși germani din Samoa ; apoi au debarcat cinci sute matriști germani armați, au arborat bandiera lui Tamasese, rege rival, l'au proclamat pe acesta monarh al insulelor Samoa și au decla-

rat războiul lui Malietoa. Acesta voia să opună rezistență, dar consulul englez și cel american l'au sfătuit să fie liniștit declarând că ei nu vor recunoaște pe regele Tamasese. Germanii se plâng că Malietoa (care trece de instrument al Angliei) a comis ilharii în plantațiunile germane și a insultat pe împăratul german.

Madrid, 10 Septembrie.

Coasta orientală a Oceanului Atlantic e bătuită de mai multe zile de o furtună cu virteji, ce ține și acuma și a cauzat deja devastățiunile îngrozitoare. S'a nimicit toată flota, compusă din mai multe sute de vase. Până acum au pierit cinci-zece și opt de persoane. Patru-zece de bărci ce erau duse pe Mare, nu s'au mai întors și se consideră ca pierdute. Flota franceză s'a prăpădit toată. Din New-York se telegrafiază de la 9 Septembrie : Tomai sosește știrea că corabia Niagara a naufragiat astăzi în timpul unei furtuni teribile. Dintre pasageri s'au înecat cinci-spre-zece.

SERVIȚIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE.

Constantinopole, 22 Septembrie.

Cale indirectă. — Vineri după ceremonia Selamnicului, d. I. Bălăceanu, ministrul României, a fost primit în audiență de către Majestătea Sa Sultanul și a prezentat Majestății Sale scrisoarea pe care Suvăranul său a adresat-o Pașahului spre a-i mulțumi de trimiterea celor 2 cal arabi.

Viena, 12 Septembrie.

Un prânz de gală s'a dat ieri la Curte cu ocazia onomasticeii împăratului Rusiei. Împăratul Austriei a ridicat un toast în sănătatea țării.

Kiev, 12 Septembrie.

Starea de asediu s'a prelungit pentru un an în guvernământul din Kiev, Podolia, Volhynia, Czernikow, și Pultava.

Berlin, 12 Septembrie.

Guvernul german răspundând propunerii de mediațiune făcută de Poartă, a recomandat guvernului otoman de a comunica propria sa inițiativă puterilor europene, adică propunerile Rusiei și vederile Porții. Se crede că Turcia va propune Cabinetului din St. Petersburg să comunice el însuși propunerile sale Puterilor.

Sofia, 12 Septembrie.

Swoboda zice că șeful Zaukoviștilor ar fi primit din partea Rusiei sume considerabile destinate pentru campania electorală a nouei Sobrani.

(Agence Libre).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 1 Septembrie 1887

Astăzi se deschid școlile secundare.

Sub acest nume sunt înșirate : gimnaziile și liceele, seminariele, școlile normale, externatele și internatele de fete, și alte câteva.

Faptul acesta, că se începe un nou an școlar, n'are nici o importanță. Ceeace ar avea importanță este întrebarea : dacă învățământul nostru secundar merge bine, așa încât să l'primim cu liniște ; or dănsul lasă mult de dorit ?

Fără îndoială, cu toată tevatura făcută de cei interesați ca să întunece adevărul, îmbunătățiri s'au adus în acest învățământ. Afară de clădirile școlare și înzestrarea lor cu tot ce trebuie școlii, ce sunt niște fapte izolate, — caută să se recunoască că întreaga administrație a învățământului a luat o direcțiune mai potrivită cu scopul școlii, decât o avea pînă acum.

Venirea profesorilor mai regulat la școală, disciplina mai strictă a elevilor, promoțiunile mai bine chibzuite, regimul la care au fost supuși copiii ce și fac intr'altă parte învățăturile, etc., au contribuit în chip însemnat ca viața școlii să fie mai sănătoasă și roditoare

de mai bine. Par-că s'a mărit și grija profesorilor, și grija părinților, și grija copiilor, de a și îndeplini fie-care mai cu băgare de seamă îndatoririle.

Din acest punct de privire, caută să recunoaștem un progres și să dorim ca o tradițiune puternică să se formeze în acești sens.

Nu același simțimint de mulțumire se deșteptă în noi, când privim la starea organică a învățământului nostru secundar.

Nu avem, drept vorbind, nici școale clasice, nici școale realiste ; seminariele sunt o confuziune ; școlile normale sunt subrede ; externatele și internatele de fete lasă foarte mult de dorit. Nici scopul fie-cărei școli nu e clar determinat, nici mijloacele pentru a ajunge un asemenea scop nu sunt toate cu chibzuială combinate. Legarea școlilor cu trebuințele Statului, programele, cărțile didactice, recrutarea profesorilor, gospodăria școlii, n'au fost cestiuni cari să preocupe serios mințile unor oameni cunoscători în materie. Organizarea actuală se resimte, la fie-ce cercetare luminată, ea a fost opera unei pripeli, în momentele de febră legiferentă ale loviturii de Stat.

Neajunsurile actualei organizări au fost de mult recunoscute. D-nii Strat, Maiorescu, Chișu, Conta, și Ureche, au încercat să l'aducă în dreptare, prezentând proiecte întregi or parțiale de reformă. Împrejurările au făcut ca nici unul să nu izbutească. Aceeași încercare o face acum, cu mai multă energie, d. Sturdza. Un proiect de reformă stă acum de trei ani pe biroul Camerii. Proiectul a fost discutat de delegații Camerii, de profesori, de presă. Îmbunătățiri însemnate s'au adus intr'însul, cu concursul tuturor aceluia, cari au gândit serios la învățământ. — Cu toate acestea, o reformă recunoscută ca atât de necesară, întârzie încă.

Nu discutăm astăzi, de ce întârzie dinsa. Constatăm un fapt și l'constatăm cu părere de rău.

Dacă organismul învățământului în genere și al celui secundar în parte este bolnav — și că bolnav este, au constatat mai toți miniștrii — trebuie neapărat să căutăm a l'însănătoși. Cât timp vom întârzia de a face această lucrare, spre paguba tuturor este întârzierea.

Cu gimnazie reale fără legături cu restul învățământului, cu licee clasice unde materiile de studiu sunt grămădite clae peste grămădă, cu seminarie lăsate în voia întimplării, cu școli normale fără practică pedagogică, cu admiterea și menținerea în corpul didactic fără destule preocupări didactice, c'un mecanism administrativ ce pare combinat pentru a mistui fără rod forțele, etc. — este cu neputință ca învățământul nostru secundar să răspundă trebuințelor țării și dorințelor oamenilor luminați.

Ac'i mai trebuie adusă îndreptare ; aci reforma este neapărat trebuincioasă ; — căci fără dinsa toate silințele ce și-ar da administrația cea mai îngerească sunt osindite a rodi foarte puțin.

Din acest punct de privire, stăm rău cu școlile secundare.

Fără îndoială ca zelul profesorilor și măsurile luate de administrație pot împuțina relele efecte

ale acestui organism bolnav ; — ce ar fi însă, dacă am avea un organism sănătos ?

Am dori să constatăm, la anul, că îndreptări fundamentale s'au adus și în această parte.

CRONICA ZILEI

Mizeria în țară este de speriat. Ni se scrie că în județul Mehedinți este cu desăvîrșire lipsă de porumb. Iarbă nu e de loc. Vitele mănâncă pământ. În Turnu-Severin kilogramu de carne a ajuns 20 bani. Tot așa și la T-Jiului. Cumpărătorii pentru grâu nu sunt, și toată lumea, proprietari, arendași, comersanți, se vaită de sărăcie, zicând că așa criză n'au mai pomenit. Despre țărani nu mai vorbim. Aceștia sunt de mult reduși la sapă de lemn, și acuma sunt amenințați a muri și de foame, din cauza lipsei de porumb.

Relație oficială.

Pentru a 10-a aniversare a glorioasei zile de 30 August, luarea Griviței, MM LL. Regele și Regina, primind numeroase felicitări din toate unghiurile țării, au însărcinat pe d. ministru președinte să exprime mulțumiile cele mai vii clerului, d-lor senatori și d-lor deputați, autorităților publice, reprezentanților comerțului, tuturor persoanelor particulare și în special doamnelor cari, la această memorabilă ocaziune, s'au grăbit a manifesta simțimintele lor de iubire și devotament pentru Majestățile Lor.

M. S. Regele a primit din partea M. S. Împăratului Austriei, Rege Apostolic al Ungariei, o scrisoare prin care l'notifică că A. S. I. și R. Archiducesa Maria Iosefa, soția A. S. I. și R. Archiduceului Otton, a născut un principe.

D. Iorgu Bălăcioiu, agent de constatare și urmărire al orașului Craiova, este autorizat a constata contravențiunile la legea timbrului și înregistrării, în conformitate cu legea timbrului și instrucțiunile relative.

În corpul telegrafo-postal fiind vacante mai multe locuri de elevi aspiranți, retribuite cu câte 80 lei mensual, în ziua de 15 (27) Septembrie se va ține la direcțiunea generală în Capitală și la oficiurile telegrafice Iași, Galați, și Craiova, un concurs între cei ce doresc a îmbrățișa cariera de telegrafist.

D. dr. Felix, medicul primar al Capitalei, s'a întors din inspețiile ce a făcut în țară ca membru al consiliului superior sanitar.

D. Eug. Stătescu, ministrul justiției se va întoarce în Capitală mâine sau poimâne.

Azi se redeschid cu solemnitate tribunalele și Curțile.

Epoca atrage băgarea de seamă a ministerului Justiției asupra purtării judecătorului de Ocol din comuna Buciumeni, județul Ilfov.

«Un călător né spune că în zilele când acest judecător se chefuște adună țărani, ia pușca, și iese la drumul mare, oprind trăsurile și înjurând lumea. Un domn oprit ast-fel în drum, a crezut un moment că are a face cu o bandă de tâlbari.»

O însemnată fabrică de arme din Germania ar fi prezentat ministrului nostru de rezboi un nou model de pușcă cu repetițiune, care se pretinde a fi, din toate punctele de vedere, cu mult superioară tuturor puștilor cu repetițiune cunoscute pînă acum.

Citim în Vocea Botoșanilor :

Prețul grăului a scăzut în mod simțitor în cursul acestei săptămâni, deși în oraș furnică mai mulți cumpărători, trimiși a l'unor case mari din străinătate. Prețul făinei în localitate încă a scăzut cu 300 lei la vagon, în urma inițiativei d-lor frați Christoforato, din Galați, cari au trimis fabricatele morei lor în orașul nostru. Se vorbește că morile locale încă vor trebui să imiteze începutul făcut, care va avea ca efect ieftinirea pâinei, dacă nu cumva pitarii vor pactisa pentru a mântuina prețurile actuale.

În strada Momulari Nr. 8, (București) s'a deschis o nouă sinagogă israelită.

Sâmbătă seara, ziarul lucrătorilor tipografici Gutenberg, a sărbătorit printr'un banchet frățesc întâia aniversare. A luat parte aproape o sută de persoane. Pe lângă lucrătorii tipografici au mai luat parte la această serbare câțiva membri ai Cercului Studiilor sociale și învățătorii rurali Dobrescu și Andreescu. Până la ora 1, cea mai frățească animațiune a domnit în sinul adunării.

Din cauza absolutei urgențe ce se simte pentru facerea reparațiilor de la penitenciarul Plătăresci și Telega, pentru cari se publicase licitație la 21 Septembrie, acest termen se schimbă, și ast-fel ambele aceste licitații se vor ține în ziua de 10 Septembrie.

La conservatorul de muzică și declamațiune din București e vacantă o bursă la clasa de cânt. Pentru ocuparea ei se va ține concurs în ziua de 6 Septembrie, în localul Conservatorului.

În zilele de 2 și 3 Octobrie se va ține din nou licitațiune publică, prin oferte sigilate, pentru darea în întreprindere a vinzării tutunurilor, chibriturilor, timbrelor și cărților de joc în plășile județelor : Argeș, Olț, Gorj, Ilfov, Bacău, Tutova și Constanța, pentru că licitația din 21 și 22 August nu a dat rezultat satisfăcător.

Licitația se va ține atât în localul direcției generale a regiiei monopolurilor Statului, din calea Victoriei Nr. 109, cât și la depozitele regiiei din capitalele județelor sus menționate.

Se dă în întreprindere piercierea taluselor malului Dunărei din portul Turnu-Severin.

Valoarea aproximativă a lucrărilor de executat este de lei 425.870, bani 54.

Adjudecarea se va face în ziua de 12 (24) Septembrie la ministerul lucrărilor publice și la comitetul fondului de 1/2 la sută al porturilor Mehedinți (prefectură). — Licitațiunea o face ministerul și comitetul porturilor din Mehedinți.

La 10 Septembrie, se va ținea licitație pentru darea în antreprisă a pâinei necesare oamenilor ce compun gărzile la detașamentele Mislea și Telega, pe un an de zile.

DECRETE

Căpitanul Mărășescu Nicolae, din arma infanteriei, aflat în poziție de disponibilitate pentru concediul mai mare de șase luni, s'a rechemat în activitate de serviciu, pe ziua de 1 Septembrie la vacanța ce este în regimentul 2 linie.

S'a aprobat locotenentului Otnescu Vasile, din regimentul 31 dorobanți, un concediu de șapte luni în țară pentru interese de familie, trecându-se în același timp, pe ziua de 1 Septembrie, în poziție de disponibilitate, pentru concediul mai mare de șase luni.

Sergentii bacalauratului Carp Vasile, și Carp George, foști în batalionul 4 vânători, precum și Valianos Alexandru, fost în regimentul 4 artilerie, depunând cu succes examenul cerut de legea ofițerilor de rezervă, s'au înaintat la gradul de sub-

locotenent pe ziua de 1 Septembrie, la corpul IV de armată, cel doi dăntă în arma infanteriei, iar cel din urmă în arma artileriei.

D. doctor S. Konya este numit membru în comisiunea superioară anti-floxerică, în locul d-lui I. Marghiloman, demisionat.

VERIFICAREA MESURILOR METRICE

Art. 64 din instrucțiunile pentru verificarea măsurilor și greutatea metrică, publicate în Monitorul oficial Nr. 110 din 21 August 1884, fiind greșit redactat, s'a modificat astfel:

Sensibilitatea unei balanțe bascule va trebui să fie cel puțin de 1/1000 din greutatea maximă destinată a susține și pentru care a fost construită. Astfel pentru o balanță basculă de 100 kilograme se va pune pe talerul mic 10 kilograme, iar pe cel mare 100 kilograme, echilibrul va exista. El va fi însă distrus dacă se va adăoga pe talerul cel mare a 1,000 parte din 100 kilograme sau 100 grame, sau dacă se va adăoga pe talerul cel mic a 1,000 parte din 10 kilograme adică 10 grame.

PARTEA ECONOMICA

Producțiunea grâului în lume și partea României.

Alături cu Rusia și cu Ungaria, țara noastră a fost mult timp unul din grânele însemnate ale Europei; producțiunea acestor țări exportatoare domina aproape exclusiv tururile însemnate din țările occidentale, care aveau trebuință de cereale străine pentru îndestularea populației lor. De-odată însă cu înmulțirea și perfecțiunea mijloacelor de transport, atât pe apă cât și pe uscat, americanii, cari au întrecut pe toate popoarele prin spiritul lor practic și comercial, au simțit căte foloase ar putea trage agricultura lor, cultivând întinderi mari cu grâu pentru a alimenta populațiunea Europei occidentale, care în toți anii, fără excepție, este silită să importe grâne din alte părți.

Pământurile virgine ale Americii, a căror fertilitate părea nesfârșită și întrebuintarea mașinelor perfecționate pe o scară foarte întinsă, au pus pe americanii în pozițiune să producă mult și eficient și să inunde piețele europene cu grâne. Importațiunea grânelor americane în Europa a avut de efect o scădere generală a prețului acestor cereale, scădere care s'a resfrânt nu numai asupra țărilor exportatoare ca România și Rusia, dar chiar asupra agriculturii lor din țările importatoare, ca Anglia, Franța și Germania. Mai cu seamă cultivatorii acestor țări se plângău că față de concurența americană cultura grâului este prea oneroasă și cereau de la guvernul lor să pună tace protectoare la intrarea grânelor străine. Australia, Canada și cam de la 1880 începe Indiile, au urmat aceeași cale ca și America, așa în cât astăzi se găsesc pe piețele europene grâne din toate părțile lumii. Concurența pentru țările europene exportatoare devine cu atât mai grea cu cât condițiunile de producțiune sunt mai inegale.

În această luptă de interese economice negreșit că victoria va fi în partea acelor cari produc mai economic, cari, prin urmare, pot vinde mai eficient. Se pare că Americanii au abuzat prea mult de fertilitatea pământului lor așa că astăzi producțiunea medie la hectar nu trece de 11 hectolitri; iar pe de altă parte munca se plătește foarte scump, așa că concurența cu americanii tot mai este posibilă pentru țări cu pământuri fertile ca Rusia și țara noastră.

Nu tot astfel stau lucrurile în India și în Australia. Mai cu seamă în India arenda pământului și muncitorii sunt foarte eficienti așa în cât grânele indiene ajung pe piețele europene mai eficient de cât ori-care altele. Concurența lor este dar de temut și influențează mult asupra scăderii prețurilor în Europa.

Și fiind-că între țările cari să lupte mai mult în contra acestor concurențe se găsește și țara noastră, spre a pune pe lectorii noștri în curent cu importanța cesțiune a producțiunii grâului, reproducem după Journal des Economistes următorul tablou care arată producțiunea grâului în lumea întreagă de anii 1885—1886, exprimat în hectolitri:

	1885	1886
Statele-Unite	125,846,269	161,123,623
America:		
Canada	12,334,000	13,117,058
Rep. Ar. și Ch.	8,810,000	10,149,340
Tot pentru ț. amer. den.	146,990,269	184,386,021
Austria	14,003,000	11,066,281
Ungaria	40,105,044	37,407,568
Belgia	6,897,851	6,524,576
Danemarca	1,762,000	1,767,392
Franța	109,854,721	105,405,525
Germania	33,656,272	28,896,800
Anglia	28,948,211	23,006,568
Grecia	1,747,886	1,739,887
Italia	41,669,393	45,604,836
Europa:		
Holanda	1,749,886	1,739,887
Portugalia	2,700,000	2,900,000
România	7,974,482	7,974,482
Rusia	73,719,351	77,380,566
Serbia	1,649,892	1,594,896
Spania	40,000,000	46,400,000
Sued. și Norv.	1,000,000	870,000
Elveția	725,000	580,000
Turcia europ.	16,000,000	14,000,000
Total pentru ț. eur. den.	424,161,998	413,259,544
Diverse:		
Australia	13,065,982	7,843,770
India	105,518,213	91,800,000
Egiptul	5,000,000	5,800,000
Algeria	7,800,000	11,600,000
Total pentru ț. diverse.	131,384,195	116,274,907
Total general	702,536,453	713,923,449
Europa (State nedenumite)	200,000	
Mexic	1,450,000	
America centr. și Antilele.	145,000	
Persia	9,424,388	
Siria	5,702,623	
Asia mică	15,224,010	
Tunisia	1,000,000	
Africa de Sud	2,899,811	
Producț. totală a grâului în lumea întreagă în 1885.	738,679,285	

Așa dar producțiunea în grâu a lumii se urcă la enorma cifră de 737,679,285, sau mai bine de trei sferturi de miliard de hectolitri. La acest total, România contribuie cam cu a 92-a parte, adică cu 7,974,482 hectolitri, sumă destul de importantă în raport cu întinderea teritoriului nostru, mai cu seamă dacă avem în vedere că întinderi mai mari sunt ocupate cu cultura porumbului.

Mare parte din grâu produs la noi se exportă, fiind-că pentru consumațiunea internă se întrebuintează mai mult porumbul. În cesțiuni de comerț, nu este destul ca cine-va să vândă pentru că să fie în drept a zice că a făcut afaceri, bune, mai trebuie să vândă și cu profit. Tot asemenea este și în agricultură. Și aici numai agricultorul, care produce mult cu cheltuieli puține, poate desface produsele sale cu profit, chiar când prețurile nu sunt urcate.

Din acest punct de vedere și pentru a putea ține piept concurenței americane și celei indiene, care devine atât de amenințătoare, nu trebuie să neglijăm nimic pentru a spori și a îmbunătăți producțiunea noastră, fără a spori peste măsura cheltuielilor. De la rezolvarea acestei importante probleme depinde tot viitorul nostru economic.

Pe cât ne-a fost cu putință, n'am scăpat o singură ocaziune pentru a arăta cari ar fi mijloacele cele mai nimerite pentru a ajunge la acest scop. Intre multe alte mijloace, am indicat răspândirea cunoștințelor serioase de agricultură, facerea arăturilor la timp și în bune condițiuni, îngrijirea în alegerea seminței și întrebuintarea mașinelor perfecționate, când lucrarea lor ar fi mai economică de cât cea făcută cu brațe omenești.

De și pământul nostru are reputațiunea de a fi dintre cele mai fertile din Europa — și în cele mai multe cazuri cu drept cuvânt, — aceasta însă nu trebuie să ne facă a crede că fertilitatea lui este nesfârșită. Din nenorocire, avem exemple destule că rodirea pământului descrește câte o dată mai repede de cât ne-am așteptat. În această privință numai studiul aprofundat al compoziției pământului ne poate da o idee lămurită asupra rezervei de fertilitate înmagazinată în pământurile noastre și ne poate indica în mod precis mijloacele de a o menține. Din acest punct de vedere, stațiunile agronomice au un câmp vast și frumos de activitate și pot aduce servicii importante practicei agricole.

(E. N.)

CUPOANE FURATE

D-na Lucșița Doicescu din strada Plantelor 29 a făcut cunoscut că i s'a furat următoarele cupoane de la scrisurile funciare urbane 5%: Nr. 14.364, 20.357, 24.253 a 25 lei unul, plătibile la 1 Iulie 1887.

Și următoarele cupoane de la scrisurile funciare rurale 7%: Nr. 95.426, 95.430, 95.431, a 35 lei unul, și unul cu Nr. 99.057 a lei 3, bani 50, plătibile la 1 Iulie 1887.

ECOURI STREINE

Testamentele ucigașilor. — S'a constatat, că una din preocupățiunile celor condamnați la moarte este de a ști, cine are să le moștenească averea. Așa Troppmann, care a comis în Franța o crimă oribilă, ca cea din strada Moșilor în București, găsind în buzunar 30 bani, a tot întrebă ce au să devie acești bani. Căluțul i-a răspuns, că dînsul va mai adăoga 20 bani și cu 50 bani va plăti un maslu pentru condamnat. Acesta a consimțit în fine, apoi a fost executat.

Un alt criminal, Barré, a rugat pe preotul Croze să transmită, în aceeași zi, fetei Leontina Lopin, cel călți-va franc ce avea. Pranzini a exprimat dorința, ca avutul său să se trimeată familiei sale, adică: 3 franci, 2 cămași, o pereche pantaloni, o jachetă, o pălărie, o cravată și alte mărunțisuri.

Explosie. — Un accident grav s'a produs într'una din zilele trecute într'o turnătorie din Sheffield în Anglia. Metalul în fuziune al unul tun de 50 tone a făcut explozie; cinci oameni au fost uciși pe loc; trei au murit după câte-va ore; alți trei au fost greu răniți; și mare număr de oameni sunt răniți mai ușor.

In fundul mării. — Un scufundător din portul dela Menton dându-se afund într'o zi, de odată lucrătorul care ținea funia de siguranță, simți după vibrațiunile funiei, că scufundătorul se află în vre un pericol.

Un alt scufundător sări în apă să-l dea ajutor. El îl găsi în luptă cu un enorm păianjen de mare care-l cuprinsese cu numeroasele lui picioare. Omul reușise să frângă câteva picioare, ale monstrului, dar acesta tot nu-l lăsa. Al doilea scufundător lovi pe animal cu un cuțit în ochi și în fine cel doi oameni îl traseră în luntre. Monstrul avea un diametru de doi metri și 70 centimetri.

În corpul s'au găsit fragmentele unei ghețe de copil.

INDUSTRIA TANINULUI

(Urmare și fine)

Lemnul de stejar. Lemnul acestui arbore fiind cel mai dens, cel mai rezistent și cel mai puțin alterabil atât în aer cât în apă, este prin urmare și cel mai prețios ca lemn de lucru și construcțiuni. De aci urmează că numai exploatându-l pentru aceste scopuri putem obține beneficiul cel mai mare.

La noi în țară unde există păduri de stejar seculare, în care n'a intrat încă secura, dar în care din cauza vârstei înaintate arbori se găsesc pe cale de depericiune, în aceste păduri cred că nu mai poate fi vorba de exploatarea lemnului pentru scopurile amintite, ci cel mult ca lemn de foc, ceea-ce în starea de astăzi a mijloacelor de transport de asemenea nu s'ar rentă. În asemenea cazuri utilizarea lemnului ca materie primă în industrie nu se impune, căci numai urmând ast-fel putem transforma acel material lemnos espus depericiunii, în produse derivate lesne transportabile și tot deodată și rentabile, ceea-ce ar mai avea în consecință de efect și ridicarea venitului atât de scăzut al pădurilor țării.

Nu numai la noi ci în toate țările care se găsesc în condițiunile economice ca ale noastre, adică populate cu păduri seculare, însă cu mijloace de transport foarte limitate; cu industriile, care consuma cantități însemnate de material lemnos, nedesvoltate, nu s'au început încă utilizarea lemnului ca materie primă în industrie. Numai țările înaintate în cultură ca Germania, Franța, Austria etc. utilizărea lemnului pentru a obține din el o mulțime de produse foarte utile. Aceste produse sunt obținute din lemnul sălb pe cale chimică, adică tratându-le cu diferiți reagenți chimici, sau pe cale termohimică, adică distilându-l prin acțiunea căldurii la aer închis, sau în fine estrăgându-l cu apă sau alte substanțe extractoare.

Ceea-ce ne importă pe noi deocam dată, este utilizarea lemnului de stejar în depericiune, ce se găsesc în pădurea Statului Seaca-Optășani, în scopul extracțiunii taninului.

Vorbim despre taninul cuprins în scoarța arborilor de stejar, am arătat că în țările în care această industrie este foarte înaintată, servesc aproape exclusiv numai scoarțele diferiților arbori ce cuprind taninul și în special scoarța stejărilor pentru extracțiunea taninului. Foarte recentă este introducerea lemnului de stejar în extracțiunea taninului în Franța și aceasta numai din lemnele arborilor în depericiune, crăcilor, vîrfulor și altor părți care nu pot fi întrebuintate la lucru și în construcțiuni.

Seria operațiunilor la care trebuie supus lemnul, servind la extracțiunea taninului, este aceeași ca și pentru scoarță și anume:

1) Mărunțirea lemnului. Pentru că extracțiunea să se facă cu înlesnire, trebuie ca suprafața pusă în contact cu mediul extractor, în cazul acesta apă, să fie cât se poate de mare. Pentru acest sfârșit trebuie mărunțit. Scoarța după ce se usucă se fărâmă

cu ajutorul unor mori speciale. Lemnul care nu poate fi supus la măcinare, după ce se taie în bucăți de o lungime oare-care se mărunțește cu niște cuțite în făși, tocmai ca acele ce cad când se da lemnul la rindea. Mecanismul acestor cuțite se aseamănă cu acela al ferăstraelor (jogărelor) din fabricile de scânduri.

La început, înainte de a se tăia, se supunea lemnul decorticării, acum însă se mărunțește din întregul, ceea ce duce la un rezultat mai avantajos, scutind pe de o parte cheltuielile ce ocașiona decorticarea, iar pe de altă parte se obține un extract mai bogat în tanin și care se decolorează mai cu înlesnire.

2) Extracțiunea. Această operațiune care se efectuează prin intermediul apei în care taninul este solubil, se bazează pe principiul de difuziune al lichidelor (osmosa).

Între taninul (acidul tanic) cuprins în stare de soluțiune în suc din celulele diseminate în lemn și între apa care le înconjoară se produce difuziune, adică o schimbare de molecule reciprocă ceea ce se manifestă prin aceea, că taninul trece prin pereții celulelor în apă iar apa prin aceeași pereți în celule; această trecere se operează până când se egalează densitatea ambelor lichide și se repetă de câte ori vom prenoi mediul disolvant, până aproape de completa epuizare a taninului din celule.

Disoluțiunile apoase obținute, vor fi bine înțelese din ce în ce mai slabe cu cât ne apropiem de epuizare. Noi însă le putem concentra punând aceste soluțiuni în contact cu noi cantități de material lemnos, cu chipul acesta suntem în stare a obține soluțiuni având aproape același grad de concentrare ca acela al celulelor.

Din experiențele lui Neubauer unul dintre cei d'întîi, dintre mulți chimiști, cari s'au ocupat cu studiul acidului tanic cuprins în diverși arbori, s'au dovedit că nu tot taninul cuprins în arbori este solubil în apă rece, ci există o parte care nu se disolvă decât tratând materialele ce l cuprind cu apă mai caldă.

Bază pe principiul arătat precum și pe aceste experiențe, Kohlrausch a construit un aparat pe cât de simplu, pe atât de ingenios, prin ajutorul căruia se pot obține extracte de tanin de ori-ce concentrațiune, prin urmare s'a înălțurat multe desavantajele pentru tăbăcarii, care cumpărău până acum scoarță pulberisată din care și străgeau singur și numai cu apă rece, taninul în care argășiau peile, rămânând cu chipul acesta până la 2% tanin în resturile ce se aruncă.

Aparatul în cesțiune este compus din 10 ori 20 puțini de lemn sau de aramă, prevăzute fie-care cu câte două capace, unul d'asupra pentru introducerea materialului de estras și altul jos pentru scoaterea acestui material, precum și curățirea putinei. Ele sunt puse în comunicație unele cu altele, precum și cu un rezervoriu cu apă și un generator de vapori, prin diferite tuburi tot de aramă. Puținile de lemn trebuiesc solid construite pentru ca să poată rezista la o presiune de cel puțin o atmosferă. Acest aparat care poartă numele de baterie de difuziune se construiesc perfect în fabrica Volkmar Hönig & Comp. în Dresda.

Puținile, ori câte am întrebuinta, se așază una după alta formând un cerc.

Pentru ca să ne putem fiina bine asupra modului cum lucrează bateria de difuziune să o presupunem compusă din 10 puțini.

Iată în cazul acesta care ar fi mersul operațiunilor de extracțiune.

Cele 10 puțini, I până la X să umplu cu aschiile obținute din lemn și se închid

1) Puțini și tuburi de fer nu pot fi usitate, căci extractele ce am obține ar avea o culoare neagră ca aceea a cernelei, din cauza taninului de fer combinațiune ce rezultă din punerea în contact a ferului cu acidul tanic.

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 1 Septembrie 1887 —

EDGARD MONTEIL

STUDIUL OMENESCI

BABYLONIA

(Urmare).

Tatiana cea rece, femeia de ghiată, fierbea acum în inima ei, ardea de mânie. Ceia ce suferea din partea bărbăților o făcea să nu i treacă mânia; dar toate acestea, pe lângă emoțiunea jocului, erau lucruri secundare, și erau momente când jocul o înnebunea. Nu mai vedea pe nimeni, nici nu se gândea să vorbească cuiva; ziua era ocupată să calculeze țifre, ea să știe cum avea să pondeze seara; doamna Rivoire i spunea c'o să se omoare cu socotilele ei, că față de ea se schimba, că liniile sale, atât de curate, se turburau.

Cu toate acestea, trebuia să fie un mijloc de câștig, repeta Tatiana, și frumusețea ei, chiar cea frumusețe, ce i era atât de scumpă, frumusețea care o făcea să aibă încredere în puterea sa, nu mai era acum principala ei preocupare.

Vedea numai pe crupier lângă grămezile de aur, de argint și hârtie, așezate la îndemână, și în jurul ei se învârtău tâlharii,

Morgaci, Tergukasof, Warring, alții încă, căci chiar atunci când, prin excepțiune, lua banii după o lovitură reușită, niște mâini criminale i furau parte dintrășii.

Pe câtă vreme contele Yesipovici fusese la Bade, nimeni nu se apropiase de Tatiana Karpofna. Ne ștepta că este amanta Escelenții sale ambasadorul Rusiei în Franța, și toți stau la o distanță respectuasă. Dar îndată ce se lăți vorba că contele fusese chemat la Paris printr'o telegramă și că Tatiana era singură, cel puțin pentru moment, se formă în jurul ei un cerc de adoratori capabili d'a i împrumuta bani. Tatiana se făcu că nu bagă de seamă. Era cu totul dată la combinațiunile ei; scopul ce avea acum era să stăpânească norocul, și, într'o zi, crezu cu țarie c'a reușit, că vor eși trei numere, și puse pe aceste trei numere maximul care trebuia plătit de trei-zeci și șase de ori, sau întreit de pontator.

Din nefericire reuși, și, în jurul său, se auziră murmure de admirațiune asupra modului său d'a juca. Și, în loc de indoială, dobândi acum convingerea absolută că norocul se calcula, și că dacă nu reușea la fie-ce lovitură, cauza era că nu găsise încă seria cea sigură și neschimbătoare.

Zilele sale fură din ce în ce mai mult consacrate să țifreze riscurile jocului; ajunsesse să nu mai mănânce, — atât de mult starea ei febrilă se mărise; se susținea bând rachiu, și seara, la lumina gazului, creuseră ei, după cum i se părea, eșea prin firele și se risipia prin căsuțele ruletei. Ochiul i erau atinții și ardeau postavul verde, și mâna sa făcea un gest sacadat.

automatic, de câteori trebuia să pună banii.

Era frumoasă, fără indoială, dar nu mai producea impresiunea de spaimă și de dorință pe care o avea ori-cine când o vedea alțădată; — frumusețea nu mai avea aceiași influință. Vorba d-lui Mariano La Puerta era adevărată: — lua o înfățisare, o figură de jucătoare, obosită, veștedă. Era tot frumoasă Rusoică, dar nu era tot aceeași frumoasă Rusoică.

Într'o zi, câștigase, — dar pierdea în toate celelalte.

— Mi-ar fi trebuit panglica ce purta în buzunar d-nu Maclife, cugeta ea, când lăpățica nemiloasă i lua aurul și biletele de bancă. Și, ridicând capul, vedea necontenit surisul ironic al prințului Tergukasof, al aceluși spion prusian care lua un aer insolent de când plecase contele Yesipovici.

Da, se gândea acum Tatiana, e aci acela care m'i-a șpart oglinda la Paris; trebuie negreșit să fie aci un om care m'i-aduce nenorocie nici nu poate fi altfel.

Nu băga de seamă, însă, că nici un jucător nu se încapățănase ca densa în jurul acelei mese a ruinei, că cei ce jucau cu aceeași furie, sau jucau adesea aveau aceeași soartă; nu se gândea că în strada Babilonia, ea încasase enormele câștiguri ale ruletei sale; — nu, ci vedea numai pe cei ce câștigau, în acel moment, sub ochii săi, mănăgăiați, în acea seară, de soartă, — și numai un lucru recunoștea: — că nenorocul nu era permanent, și că erau mijloace d'a câștiga totdeauna.

Și pentru că, în termen mijloci, din patru-zeci și opt de lovituri, câștiga una,

lua regulat numărul cu care câștigase ca bază pentru operațiunile sale viitoare.

Într'o seară când, nebună, juca și negru și roșu, și cu soț și fără soț, punând banii d' cheval pe două numere, luând apoi numerele cu dizina, punând câte șase mii de franci pe fie-care număr, pierdu o sută patruzeci de mii de franci, — așa că nu mai putu juca în acel moment. Rămase dar țără banii, și, cum se întâmplase, corpondentul d-lui Blochofer trebuia să lipsească a doua zi până seara, lucru ce i se întâmpla ori de câteori se ducea să ia ar dela sucursala Băncii Franței dela Strasburg.

Tatiana Karpofna nu putea dar să joace în acea seară, și tocmai se credea în posesiunea unei combinațiuni de țifre escelentă! Era furioasă, și fluera între dinți, cu acea mică șuerătură care i insotea odinioară risul, și care devenise apoi numai semnul maniei.

— Să lipsească astă seară, murmura ea! — jocul are să se încheie peste câteva zile....

Se gândi d'odată la acel negustor unde Olga Pitiatin și vînduse diamantele.

Chemă pe d-ne Rivoire.

— Iată, i zise ea, — dute cu găteala de diamante pe care m'i-a dat'o Tergukasof, găsește acel negustor, și vezi dacă vrea să m'i împrumute, pe acest amanet, cincizeci de mii de franci până mâine, și cu ce dobândă. Du-te, și adu m'i repede răspunsul.

D-na Rivoire găsi pe acel uzurar, — era la otelul Ritter.

Era chiar Brunswick, traficantul din pasajul Colbert, vechiul asociat al lui don José de Fundias, care de doi ani venea la Bade să și facă meseria cu bieții oameni pe care jocul nu i consola.

Ceru trei mii de franci pentru douăzeci și patru de ore....

— Ei bine, i dați, zise Tatiana; du-i găteala și adu m'i banii.

D-na Rivoire se duse din nou la Brunswick. Acesta luă găteala, se uită lung la densa, cu lupa la ochi, și o puse într'un cuțar foarte solid, care se închidea cu o broască întreită.

D-na Rivoire aștepta banii....

— Oh! dă m'i voie, zise Brunswick, dă m'i voie; merg cu d-ta. Nu pot plăti o sumă așa de mare unei persoane pe care n'o cunosc. Coboară, te rog; te voi urma.

— Dar, dă m'i înapoi găteala, strigă d-na Rivoire; i o voi du în schimbul banilor; o veți lua chiar din mâna stăpânel mele.

— Oh! n'avea teamă cu mine; lada mea e destul de solidă. Aide... aide... merg să număr printeșii banii.... M'i i va da mâine, după cum ne-am învoit. Vom iscali o mică hârtie în regulă, cum fac de obicei. N'avea nici o teamă!

Dar Brunswick, deschizînd ușa, găsi pe un om care i zise:

— Doamna v'a dat'o găteală cu diamante?

— Da.

— Această găteală e furată dela mine.

— Cum furată? strigă d-na Rivoire. recunoscînd pe prințul Tergukasof d-ta ai furat dela stăpâna mea; d-ta ești un tâlhăru fără pereche! Trebuie să ai mare îndrăzneală ca să mă spui asemenea lucruri. Ia fă bine de ne înapoiază bonurile ce ne-ai furat în acea seară....

(Va urma)

bine. Din rezervoriul cu apă, care trebuie să fie înălțime oare-care se umple puțină cu Nr. I cu apă care se încălzește prin intermediul vaporilor introdusă direct în puțină din generator, sau dacă vom printr-un tub în formă de serpentină ce l' așezăm în interiorul putinei. După un timp anumit, prin presiunea ce o putem obține cu ajutorul vaporilor, facem să treacă prin tubul de comunicație, apa încălzită deja cu taniu, din putina Nr. I în Nr. II, umplend din nou pe Nr. I cu apă. Disoluțiunea din putina Nr. I este pusă cu chipul acesta în contact cu o nouă cantitate de material; iar materialul lemnos din Nr. I cu o nouă cantitate de apă curată, ambele puțin fiind încălzite.

După un timp egal celui precedent trecem disoluțiunea din Nr. II în Nr. III, cea din Nr. I în Nr. II și pe Nr. I o umplem iarăși cu apă din rezervoriul. Această operațiune se urmează până când apa care a fost în putina Nr. I a ajuns în Nr. X.

Din putina Nr. X obținem soluțiunea cea mai concentrată, deoarece apa din ea a fost de 10 ori în contact cu noi cantități de material lemnos. Conținutul din Nr. I fiind tratat de 10 ori cu o nouă cantitate de apă se poate considera ca "sleit de taniu", epuizat, prin urmare l' deșertăm și l' înlocuim cu același noi.

Rendul puținilor, precum și numărul lor de ordine se schimbă astfel, că putina însemnată originar cu Nr. II devine acum Nr. I, iar Nr. X se va însemna Nr. I și numai după 10 asemenea rotațiuni revine numărul de ordine la cel original.

Cu această baterie de difuziune se poate estrage taniul din lemn până la 99 la sută, obținând în același timp o disoluțiune complet saturată și de o concentrațiune care va arăta 2,5 grade Beaumé.

Toate soluțiunile ce le estragem consecutiv din putina cu Nr. X și care arată 2,5 grade Beaumé, se introduce în niște teciuri mari, care sunt provăzute în interior cu niște serpentine prin care circula apă rece, în scop de a le răci. După cât-va timp, când temperatura a scăzut la 30—35° Celsius, se tratează soluțiunile cu sânge și acid sulfuric, ridicându-li-se din nou temperatura la 60—70°. În urma acestei tratări albumina din sânge se coagulează și precipitându-se ia cu sine toate materiile solide aflate în suspensiune și le depune pe fundul vaselor. Cantitatea de taniu ce așezămna cade cu materiile albuminoide, este nelsemnată.

În această stare, soluțiunile nu vor mai arăta la Areometrul Beaumé decât 2 grade și fără a le lăsa să se răcească să pun sau direct în butoaie, sau să supun la evaporatiune în scop de a le concentra până când arată 20—25 grade Beaumé, când formează o pastă solidă sau semi-solidă, sub care forme se dau în comerț.

Butoaiele în care se transvasează soluțiunile trebuie solid construite. Transvarea se efectuează pe când soluțiunile au încă temperatura de 60—70° Celsius, astupându-se bine imediat, căci în cazul acesta nu se provoacă mucigaiul, și în consecință descompunerea taniului, sau și în cazul când butoaiele ar fi fost infectate cu mucigaiu prin introducerea extractului cald, și dacă nu se omoară germeii mucidenilor cu desăvârșire, totuși li se oprimă pentru cât-va timp facultatea de germinatiune.

Se mai poate conserva extractul contra mucideniilor, tratându-l cu ceva acid carbonic (phenic).

Când vom a obține extract solid sau semi-solid, atunci supunem soluțiunile la evaporare în cazane zise "Vacuum," adică în cazane construite astfel încât evaporarea se efectuează în gol și la o temperatură cât se poate de scăzută și aceasta din cauză că taniul fiind supus la temperatură mai înaltă se descompune. Aparatul zis "Vacuum" constă dintr-un cazan de aramă cu pereții groși, în interiorul căruia se află un tub în formă de serpentină pus prin ajutorul cărora se încălzește soluțiunea din interiorul cazanului pe de o parte; iar pe de altă parte interiorul cazanului mai este pus în comunicație cu o pompă pneumatică destinată a scoate, înainte de a începe evaporarea, aerul, iar după începere, vaporii de apă din cazan.

Cu chipul acesta lichidul din cazan fiind supus la o presiune scăzută, evaporarea lui se face la temperatură care nu trece peste 60° C, prin urmare ori-ce temere de o descompunere este înlăturată.

Când soluțiunea din cazan a ajuns gradul de concentrațiune voit, o scurgem direct în butoaie, unde răcindu-se, după gradul de concentrațiune ce le am dat, devin sau solide sau semi-solide.

Din cele ce am arătat până aci rezultă că operațiunile de extracțiune a taniului din lemn, sunt departe de a prezenta dificultăți, ba din contră se par a fi foarte lesne de condus de un om care a avut ocașiunea de lucru 2 sau 3 luni într-o asemenea fabrică.

Instalațiunile și aparatele ce reclamă nu sunt de loc complicate și prin urmare nu pot fi nici scumpe.

Acum se naște întrebarea, dacă taniul extras din lemn posedă aceleași calități și se bucură de aceeași reputațiune în tăbăcărie ca și cel extras din scoarță stejarilor sau nu? Iată ce pot cita în această privință:

Nu este indiferent dacă se întrebunțează pentru tăbăcit, extract de taniu din scoarță sau din lemn, de oare-ce nici efectul nu este același precum nici compozițiunea nu

este aceeași. Extractul din lemn de stejar se aseamănă ba chiar se confundă cu acel din lemn de castan, ambele însă produc pe de o culoare mai închisă și verzui; pe când extractul din scoarță, care cuprinde o mulțime de materii desvoltătoare de oare-care acide organice, produce pe de o calitate cu totul superioară. Cu toate acestea extractul din lemn poate fi întrebunțat cu deplin succes la tăbăcitură peior când se amestecă în oare-care proporțiuni cu extractul de scoarță, ceea ce se și practicează atât cu extractul provenit din lemnul de stejar, cât și cu acesta provenit din lemnul de castanilor.

Aceste detalii, cred că vor putea lămurii până la un punct oare-care pe cei ce se interesează de industriile anexe exploatarei pădurilor și se poate spera că odată inițiativa luată de stat, va fi imitată și de ceilalți proprietari de păduri, ceea se residă însă, în a dovedi prin fapte și în deosebi cu cifre că într-adevăr se rentează.

Ei unul sunt convins că D-nu Inspector Patrulius va conduce greaua sarcină ce și a luat la un rezultat care va stimula și pe ceilalți proprietari de păduri și că în curând vom fi în stare se exportăm extract de taniu din lemn și cu deosebire din scoarță, mai ales că toate pădurile particularilor sunt supuse, unul fel de tratament în crâng simplu a cărui revoluțiune coincide, după cum am amintit deja cu etatea favorabilă de corticăre!

De oare-ce rentabilitatea acestei industrii nu residă tocmai în singura operațiune de extracțiune a taniului atât din lemn cât și din scoarță, ci și în utilizarea resturilor de la extracțiune, vpl căuta cu altă ocașiune se arătă întru cât-va metodele după cari astăzi se pot prelucra aceste resturi.

Valonea.

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

Jud. Bacău

Locuitorul Ioje Ungureanu intrându să curețe fontana din curtea dușenilor situate în strada Ernei, din Bacău, proprietăți a d-lui Mochi Șnapih, a murit asfixiat în fantână.

Tot în acea fantână, sunt vro câțiva ani au mai murit doi oameni.

Se cuvine dar să se iae măsurii urgente spre a se evita deseale nenorociri ce sa semnalat când se curăță fontănele adânci.

**

Un băiat de 21 ani din Berzunț s'a stragulat la 17 curent. Primarul Dragomir Ionescu, fără să mai dea cazul în cunoștința procurorului, l'a îngropat în țarină, într-un ogor miriște de ovéz a d-lui profesor Patu. La Berzunț, nu de mult s'a mai spânzurat un băiat de 18 ani. — (Ren. Bacăului).

CERȘETORUL

(Traducere din Germana după Turgenieff).

Mergeam de-a lungul stradel. Un bătrân neputincios mă opri.

Ochii lacrimători și aprinși, buze vinete haine în zdrențe, râm urite — ah! cu câtă neîndurare rosese și forfecase nevoea pe această s'ermană creatură.

El întinse mâna sa umflată, înroșită și murdară. Gemend și văitându-se înl' cerea ajutor.

Incepui a răscoli buzunările. Însă nu găsi nici pungă, nici ornic, nici o batistă măcar — nu luasem nimic dar ceșetorul sta necurmat așteptând. Mâna sa întinsă spre mine tremura și tresăria încetinel.

Atins și rătăcit, cum eram, strânsel cu putere această murdară și tremurătoare mână... "Nu fii supărat frate n'am nimic la mine.

Cerșetorul își ridică înroșii ochi spre mine, vinetele sale buze începură a zîmbi, și strinse asemenea degetele mele înghețate.

"Fie frate,, șopti el înl' multumesc și pentru aceasta — și așa sunt dăruit 'frate,,.

Iar eu simțam cum-că și primisem un dar de la fratele meu. — (T. N.)

DIVERSE

Frideric cel mare și Voltaire. — Voltaire petrecând mai mult timp la curtea regelui prusian Frideric cel-mare, a scris un op poetic, pe care îl cetii înainte regelui. Tot pe acel timp era la curte și un Englez, care avea memoria extraordinară și care vorbira bine franțuzește. Când cetia Voltaire opul seu, Frideric cel-mare ascunsese după un părete italian pe Englezul, ca să asculte cetirea lui Voltaire, fără ca acest în urmă să fi știut ceva despre aceasta, ba nici nu cunoștea pe Englez.

După două zile chemă regele pe Voltaire și îi spuse că e un înșelătoriu, căci opul pe care l'a cetit mai înainte nu este lucrarea lui originală, ci o compilațiune din vorbă în vorbă a altui învâțat. La această observare Voltaire deveni așa de confus, încât nici nu se mai putu scuza. Atunci regele declară că îl va dovedi aceasta și chemă îndată pe adevăratul autor. Englezul se prezentă îndată și declară că acea operă poetică a scris-o el, ceace poate îndată documenta și cu aceea o scria de a rostul. Apoi îndată începu a recite din vorbă în vorbă opul întreg, ceace văzând Voltaire deveni atât de confus, în-

cât nu mai putu grăi nimica; abia într'un târziu putu declara puternic că numai el singur e adevăratul autor și această înșelăciune a Englezului nu o poate pricepe. Regele nemal putend ținea risul de această confuziune a poetului, și descoperi gluma.

—

Titlurile Sultanului. — Titlul cel mai mare al sultanului este: padișah, adică tatăl principilor, regele regilor. Alte titluri sunt: locuitorul lui D-zeu, următorul profetului, marele preot al mozlumilor, marele poruncitor al drept credințioșilor, apărătorul lumii, umbra dumnezeirii, ceace înseamnă: masacrații și bătură de sângele oamenilor. Pe baza acestui titlu, împărații turcesci aveau odată dreptul de a omori fără nici o cauză patrușprezece oameni pe toată ziua. Acest drept l-a șters un sultan la anul 1839.

—

Distragere. — Lessing, renumitul literat și critic nemțesc, în anii din urmă a vieții sale era foarte distrag. Într'o seară sosind târziu acasă, bate la ușa chiliei sale. Servitorul său necunoscându-l în întunec, strigă: „Domnul profesor nu e acasă.“ — „Nu face nimic, response Lessing, bine, bine, nu face nimic, voiți veni de altă-dată.“

—

Leașa directorului unei societăți într'o țară bogată (?):

25,000 fr. leață.

45,000 fr. tantieme.

20 franci în aur de ședință.

50 „ pe zi diurne în călători prin străinătate, întreprinse pentru binele — general.

Un fond secret, etc. etc. etc. Suma totală: necunoscută.

Locuința directorului:

Un castel întreg, în care ar putea locui toți funcionarii societății, chiar și cei de naționalitate română, al căror număr de alt-fel e foarte nelsemnat.

MAINOU

Astăzi s'a deschis în salonul Consiliului permanent de instrucție, sesiunea consiliului general de către ministrul scoalelor, asistat de dd. Laurian, Șeicaru și Dimitrescu.

Episcopul de Roman, Huși și Buzău se află în Capitală.

Drumurile noastre de fier vor fi reprezentate la congresul de la Milan, de către dd. inginerii Miclescu, Saligny, Duca și Dragu.

D. deputat Beloiescu a venit în Capitală, pentru a așeza la școala de meserii 10 elevi întreținuți de județul Tutova.

Prințul Dim. Ghica se va întoarce, în săptămâna viitoare, de la Sinaia, pentru a-și relua ocupațiunile sale.

Nu d. Al. Catargi, după cum vestește *Lupta*, este greu bolnav, ci fiul său, Barbu, căruia i s'a făcut chiar o operațiune.

Ieri s'a inaugurat linia ferată Roșiorii de Vede-Turnu-Măgurele.

Generalul Angelescu, ministru de război, a plecat la Sinaia, spre a se prezinta Regelui.

Cu ocaziunea deschiderii anului judecătoresc, se vor pronunța discursuri solemne:

la Curtea de Casație, d. procuror general Filitis va face elogiul magistratilor și juriscunștilor de valoare români; — d. prim-președinte, C. Schina, va răspunde; la Curtea de Apel, d. procuror general Populeanu și d. prim-președinte Adolf Cantacuzino.

D. Const. Câmpineanu, consilier la Curtea de Apel din București, a sosit ieri din străinătate.

La Azilul Elena-Doamna tradițiile nerânduelii par a fi așa de puternice încât trebuie să intervină sever autoritatea. După inventarierea averii și introducerea socotelilor în gospodăria acestui așezământ, unde se cheltuesc unele însemnate, a trebuit să vină și verificarea calculării notelor elevelor

carî mai toate, din nepricepere ori cu dinadinsul, s'ar fi făcut greșit.

Trebue introdusă cât mai în grabă buna rânduială și aci.

Ne sosesc din Craiova plăgeri în privința purtării d-lui Butculescu la Expozițiune, întru ce privește paragraful intrărilor.

La externatul secundar de fete din Ploesti, s'au împărțit, pentru acest an școlar, ocupațiunile profesionale între d-șoarele Sonțu, Panaitescu, Giurgiu, d-nele Priboiu și Mureșanu, și d-nii Verzeanu și părintele Ionescu. Direcțiunea școalei s'a încredințat d-nei Mureșanu.

D. general dr. Fotino e încă în streinătate. D-sa se va întoarce în țară pe la 5 Septembrie.

Câți-va locuitori din strada Rozelor, sub. Isvoru, ne roagă să atragem atențiunea primăriei asupra scurgerii apii, căci cum a fost ploaia de astăzi era cuiva imposibil de a ieși din casă chiar cu cismele.

Ca în strada Rozelor, în câte alte strade nu e tot aceeași mizerie municipală!

Guvernul Greciei a stabilit o carantină de 11 zile contra proveniențelor de pe coastele occidentale ale Italiei de la Gaeta la Ventimiglia, care se va efectua în lazaretele din Delos și Gubino (Corfu), precum și în cel din Trizonia, pentru bastimentele desinate a încărcă struguri de Corinth.

Trenul de la Verciorova a sosit aseară cu o întârziere de două ceasuri; cel de la Predeal cu o întârziere de un ceas și un sfot.

Ieri au sosit în București d. Crătunescu cu familia, și d. P. Grădișteanu, d. procuror general Filitis, Opran, Bagdat, etc.

Consiliul tehnic de pe lângă ministrul lucrărilor publice a aprobat planurile făcute de primăria București asupra căderii de apă de la Cotroceni.

ARTE — TEATRE

Grădina Liedertafel (Stavri). — Astăzi Marți 1 Septembrie 1887, noua trupă română de vodevil și comedie direcțiunea d-lui A. L. Bobescu director de scenă d. P. S. Alexandrescu, se va reprezenta pentru I-a oară: *Domnia Femeilor*, operetă în 3 acte. Musica de Jonas, tradusă de C. Radu.

Ultime Depeși Telegrafice

ALE ROMÂNIEI LIBERE.

Stettin, 13 Septembrie. Împăratul și împărăteasa Germaniei a sosit aici ieri.

Berlin, 13 Septembrie. Intrevederea împăratului Wilhelm cu țarul este desmînțită oficial.

Berlin, 13 Septembrie. *Gazeta Germaniei de Nord* anunță că principele de Bismark a declinat mediațiunea oferită de Poartă în afacerea bulgară, Trucia ceruse ca Germania se recomande pe generalul Ehrenroth ceace aceasta din urmă putere n'ar face fără o grea mare răspundere.

Vienna, 13 Septembrie. Contele Kalnoky va face vizită principele de Bismark în cursul acestei săptămâni. (Agence Libre).

BIBLIOGRAFIE

Librăria SOCEC & Comp. București

CURS DE TRIGONOMETRIE

de SPIRU C. HARET

a eșit de sub tipar în edițiunea librăriei Socec & Comp.

PREȚUL UNUI EEMPLAR 5 LEI

Se află în deposit la redacțiunea *României Libere*: Istoria României, 3 Tomuri a 5 fr. de A. Treb. Laurian. *Atlantele geografice* a 10 fr. tot de același autor, pentru capitală 40% rabat, iar pentru provincie 30% și transportul.

A eșit de sub tipar:

Manual de Gramatică limbii române, pentru cursul inferior al școalelor secundare: partea III. — Sintactica ed. III (ameliorată și întocmită după un metod noi) de M. Străjănu. Cartea e aprobată de minister, și se află la librăria Socec. — Prețul 2 lei 50.

Formularul și explicațiunea practică a Codicelui civil, de Michail A. Beșteleu, (vol. II) Prețul 4 lei.

A eșit de sub presă, *Schițe geografice*. (Cartă pașii orientali) de G. T. Buzoianu. A se adresa la tipografia Ralian & Ignat Samitea, Craiova.

De același autor, cursul secundar complet de geografie: Pământul, Europa și România cu țările vecine.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la toate librăriile:

NOUL CODICE JUDICIAR care prețul de 2 lei și al său Supliment care cuprinde mai multe legiuiri pe prețul de 1 leu, oșebit Legea recrutării și noul Codice de legi, de A. P. Ciocanely.

A apărut:

Gramatica teoretică-practică a limbii germane, etimologia și sintaxa pentru usul tinerimii române de I. Ciocnea, profesor. Această gramatică e aprobată de onor. Minister al Instrucțiunii. — Prețul 2.50.

A eșit de sub tipar:

Tabloul monetelor străine de aur, calculate în lei după noul curs fiscal publicat în *Monitorul Oficial* Nr. 16 din 20 Aprilie (2 Mai) 1886; coprinzând numărul sumelor de la una până la o mie. — Prețul 30 bani.

Se află de vânzare la Tipografia Curții Regale F. Gubli Fil, Pasagiul Român, Nr. 12.

UN ABSOLVENT al Facultății de Litere și drept voește a se angaja într'un institut din Capitală sau ca mediator în familii particulare. Informațiuni la Redacțiunea acestui jurnal.

Dr. N. Drăgulănescu

dă Consultațiuni de la orele 1—4 p. m. — București, str. Rotarilor Nr. 8 bis. —

DOCTORUL E. CLEMENT

s'a reintors din streinătate și și-a reluat clientela. Strada Model 3.

UN STUDENT în litere dorește a se angaja ca profesor într'un pension sau să dea lecțiuni particulare. A se adresa la redacțiunea acestui ziar.

INSTITUTUL ENIU BALTEANU

CALEA MOȘILOR Nr. 138

Primește elevi primari, gimnasiali și comerciali interni și externi cu prețuri moderate.

DAVID ADANIA

AGENT DE PUBLICITATE

BUGURESCI

Nr. 6. — Strada Corbului. — Nr. 6.

Primește anunțuri, inserții și reclame, pentru ziarul *România Liberă* și pentru or-care alt ziar din țară și străinătate.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drâncea

Vechiu de 4 ani, calitate superioară tuturilor altor vinuri. — 15 fr. vadră și

ALB DE DRAGAȘANI

din recolta anului 1883. — 15 fr. vadră la

PAUN POPESCU & Comp.

18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB C. STERIU & Comp.

No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.

Pe ziua de 2 (14) Septembrie ora 10, 1887

	Cump.	Vënd.
5% Imprumutul Comunal 1883	77 ¹ / ₂	78 ¹ / ₂
5% „ „ 1884	95	96
5% Scrieri Funciare urbane	88	88 ¹ / ₂
6% „ „ „	94 ¹ / ₂	96 ¹ / ₂
7% „ „ „	103 ¹ / ₂	104 ¹ / ₂
5% „ „ Rural	91	91 ¹ / ₂
7% „ „ „	105 ¹ / ₂	106
5% Rentă română perpetuă	92	93
5% „ „ amortisabilă	95	96
6% Oblig. de Stat conv. Rurale	90	90 ¹ / ₂
6% „ „ Căile ferate Rom	—	—
7% Imprumutul Stern 1864	—	—
8% „ „ Oppenheim 1866	—	—
5% Seris. fonc. Urbane de Iași	78 ¹ / ₂	79
6% Imprum. Com. de Iași Asphalt	—	—
Oblig. Casel Pensiuu. (nom. 300)	210	220
Impr. cu prime orașul București	34	36
Acțiuni Construcțiuni	—	—
„ Naționala	—	—
„ Dacia-România	230	240
„ Banca Națională	1020	1040
„ Banca României	—	—
„ Fabrica de Hartie	—	—
Fiorini Valuta Austriacă	2.01	2.03
Mărci Germane	1.24	1.26
Bilete Francese	100	101
„ Englese	25	25 ¹ / ₂
Ruble Rusești	2.24	2.26
Aur contra Argint	13 ¹ / ₂	14 ¹ / ₂
Napoleon contra aur	2005	2015
N.B. Cursul de mai sus este în monedă de aur scoții după cursul fiscalul.		

Adresa pentru telegrame: STERIU.

